

Plenum

Torsdag 29.2.2024 kl. 15.59—19.56

2.2. Muntlig fråga om nedskärningarna i väghållningen och den växande reparationsskulden (Antti Kurvinen cent)

Muntligt spörsmål MFT 26/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Nästa fråga, ledamot Kurvinen, varsågod.

Debatt

16.32 Antti Kurvinen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kevät keikkuen tulevi, maaliskuu maata näyttää. Ensimmäiset kevään merkit ovat ainakin täällä Etelä-Suomessa jo käsillä, ja suomalaiselle autoilijalle varmin kevään merkki ovat kuoppaiset tiet ja lukuisat rengasrikkot, mitkä tulevat siitä, kun lumi ja jää sulavat. Suomalaisten teiden kunto on surkea joka puolella Suomea, ja mitä pienempään tiehen ja mitä enemmän maakuntiin ja maaseudulle mennään, niin sen heikompaan kuntoon tiet ovat menneet. [Vilhelm Junnila: Miten keskustasta on niitä hoitanut?] Vaaratilanteet ja ajoneuvovauriot ovat lisääntyneet myöskin meidän pääväylillämme.

Herra puhemies! Ennen vaaleja kaikki puolueet olivat huolissaan korjausvelan kasvamisesta meidän väylillämme. Erityisesti perussuomalainen puolue lupasi autoilijalle parempaa, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] luvattiin bitumin katkua ja suoraa tietä suomalaisille. Valitettavasti, arvoisa puhemies, tällä vaalikaudella meidän teiden korjausvelka vain kasvaa, ja tämän vaalikauden lopussa 300 miljoonaa euroa vähemmän käytetään väylänpitoon. Kysynkin teiltä, arvoisa liikenneministeri: Miksi olette unohtanut perussuomalaisten vaalilupaukset? Miksi annatte [Puhemies koputtaa] korjausvelan kasvaa ja leikkaatte väylänpidosta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.34 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Ensinnäkin totean sen, että ensi kesänä meillä investoidaan korjausvelan kasvun taittamiseen 250 miljoonaa euroa. [Välihuutoja keskeltä] Me hankimme ja me kilpailutamme niin, että rahoilla saadaan paras mahdollinen vastine. Me pysäytetään ensi kesän aikana korjausvelan kasvu. [Suna Kymäläinen: Nyt tuli iso lupaus! — Hälinää — Puhemies koputtaa] Tämän korjausvelan kehityksen osalta kehitys on ollut kymmeniä vuosia pitkä.

Voi todeta kaikin puolin, että paitsi että tällä hetkellä korjausvelan taittaminen on ihan ykkösprioriteetti niin meillä on myöskin tällä hetkellä valmistelussa liikenteen verotuksen

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

ja rahoituksen kokonaisuudistus, jossa pureudutaan myös siihen vakaaseen korjausvelan rahoittamiseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tähän aiheeseen liittyen, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Ja edustaja Savola, olkaa hyvä.

16.35 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Keskeinen osa arjen turvallisuutta on se, että ihmiset pääsevät liikkumaan: raskas liikenne pystyy selviytymään tuolla maakuntien teillä ja ihmisten työmatkaliikenne toimii. Mutta sitten ennen kaikkea on tärkeää se, että jos ambulanssia tarvitaan, paloautoa tarvitaan, poliisia paikalle, niin ne pystyvät noita teitä kulkemaan. Kansalaisilta on tullut erittäin paljon yhteydenottoja siitä, missä kunnossa talvikunnossapito meidän teillämme on ja missä kunnossa ylipäätään tiet ovat, varsinkin kun kevät tässä koittaa.

Nyt näyttää siltä, että hallitus on leikkaamassa erittäin paljon muun muassa yksityistieavustuksista. [Antti Kurvinen: Karnea juttu!] Kysynkin nyt ministeriltä: miksi teidän kohteenne, leikkauskohteenne on... Toki valtiovarainministeri Purrahan tuolla Twitterissä laittaa kuviaan siitä, kuinka ylpeä hän on leikkauksista, mutta miksi leikkaukset kohdistuvat juuri yksityistieavustuksiin, maakunnan ihmisiin, niihin arjen turvallisuutta koskettaviin teihin, jotka ovat välttämättömiä meille kaikille suomalaisille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.36 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Ensin täytyy edelleen todeta tämä korjausvelan pitkä, pitkä kehitys. Sitä ei korjata sillä, että kuvitellaan, että meillä sataisi jostain rahaa. Me käytämme sen rahan, mikä meillä on tällä hetkellä käytettävissä — se on minimaalinen [Hälinää] aikaisempien tuhlausten, aikaisemman kehityksen vuoksi — mahdollisimman hyvin kohdistamalla sitä elinkeinoelämän ja liikenneturvallisuuden, sotilaallisen liikkuvuuden kannalta kaikkein keskeisiin kohteisiin. [Eduskunnasta: Turun tunnin juna ei pelasta!] Tämä taustatyö on tehty yhteistyössä Väyläviraston ja Puolustusvoimien kanssa. Me keskitymme niillä rahoilla kaikkein keskeisimpään. Elinkeinoelämältä on tullut hyvin paljon hyvää palautetta meidän korjausvelkaohjelmastamme, ja tulemme painottamaan sitä jokaisella osalla meidän verkkoamme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kulmuni, olkaa hyvä.

16.37 Katri Kulmuni kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Viime vaalikaudella tuossa liikennepoliittisessa selonteossa, mihin kaikki puolueet osallistuivat, yhdessä todettiin, että meidän perustienpidon rahoitusta pitäisi itse asiassa nostaa noin puoli miljardia euroa. [Vilhelm Junnila: Mitä keskusta teki? — Mauri Peltokangas: Ei mitään!] Kuitenkin on niin, että vielä tähän päivään asti te olette olleet tekemässä perustienpitoon leikkausta 110 miljoonaa euroa. Asia on ollut tärkeä kaikille puolueille, että perustienpidon tasoa saataisiin nostettua. Tänään tullut kehysehdotus ilmeisesti nyt meinaa korjata tätä teidän 110 miljoonan euron leikkausta, kun niistätte uusien väylähankkeiden momentin lähes tyhjiin, elikkä mitään uutta ei tulla enää aloittamaan. Arvoisa hallitus, kysynkin: Miksi te olette päättäneet laittaa tämän puoli miljardia euroa, joka — yhdessä todettiin —

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

tarvittaisiin perustienpitoon, Turun tunnin junaan? Olisiko ollut parempi pitää kiinni siitä yhdessä sovitusta liikennepoliittisesta selonteosta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ranne, olkaa hyvä.

16.38 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia! Nyt muistutan tätä salia siitä, että meillä ei ole tällä hetkellä vielä laitettu yhtään uutta euroa länsirataan eli tähän mainitsemaanne Turun tunnin junaan. Meillä on päätetty jo siitä, että me laitamme korjausvelkaan yli puoli miljardia, [Antti Kurvinen: Oletteko pääministerin kanssa eri mieltä junasta?] ja tulemme myöskin kohdistamaan kaiken mahdollisen priorisoinnissa nimenomaan tähän, että me saadaan korjausvelka kuntoon.

Turun tunnin juna ei ratkaise meidän korjausvelan ongelmaa. [Antti Kurvinen: Olen samaa mieltä!] Jos tästä nyt kerrankin sanoisi hieman, niin me etenemme yksi askel kerrallaan, oli sitten kyse kaikista meidän hallitusohjelmakirjauksistamme, myöskin länsiradan osalta. Me toistaiseksi odotamme nyt EU:lta Turun osalta CEF-rahoituksen mahdollista tulosta, saammeko sieltä, ja sen jälkeen menemme askel kerrallaan. Mutta niin kuin voitte todeta, tänä vuonna ei ole tullut yhtään uutta rahaa näihin ratayhtiöihin mutta sen sijaan korjausvelkaan on tullut, 250 miljoonaa. [Välihuutoja keskustan ryhmästä]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

16.39 Sheikki Laakso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuskin kellään on minkäänäköistä epäselvyyttä siitä, että tämän hallituksen isoin tehtävä on saada Suomen talous kuntoon, että meillä olisi oikeasti hyvinvointia myös tulevaisuudessa. [Antti Kurvinen: Entä tiet?] On käsittämätöntä sitten, että joku keskusta rupeaa puhumaan täällä tällä kaudella näistä asioista, kun ajatellaan niin, että viime kaudella kuitenkin keskusta halusi laittaa raideliikenteeseen enemmän rahaa kuin tieliikenteeseen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] Kaikki isot raidehankkeet oli pakko saada lähtemään liikenteeseen, muun muassa itärata. Henkilökohtaisesti vastustin äärettömän paljon sitä 80 miljoonan hukkaamista, [Välihuutoja keskustan ryhmästä] mutta keskusta sen halusi — keskusta sen halusi. Mutta kysymykseen: onko mahdollista, liikenneministeri, että voisimme tehdä tällä kaudella ASTO-projektin tapaista seurantaa, joka tarkoittaa sitä, että voitaisiin seurata, kuinka hyvin meidän asfaltti jatkossakin kestäisi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.41 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia! Meillähan tehdään jatkuvasti tiestön kunnon seurantaa, ja aina parantaminen ja tarkempi seuranta on tarpeen. Meillä liikenne- ja viestintäministeriössä keskitytään nimenomaan tiedolla johtamiseen ja faktoihin ja niihin exceleihin. Me emme mene tunne edellä, me menemme faktat edellä, ja tämäntyyppiset lisätiedon hankinnat ovat tietenkin erittäin terveellisiä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

16.41 **Atte Harjanne vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensi alkuun yksi kommentti näistä EU:n avaintavoitteista. Kun siinä asiakirjassa laittaa Control+F ja etsii sanaa ”liikenne”, niin sitä ei löydy. Poliitikassa on paljon vastakkainasetteluita, ja ne ovat usein aika turhia, ja yksi turhimista on laittaa erilaisia liikkumismuotoja vastakkain. Meidän pitäisi kehittää liikennettä ja liikkumista talouden, terveyden ja saavutettavuuden kannalta tasapainoisesti. Tämän hallituksen tutkassa kuitenkin kävely ja pyöräily ja joukkoliikenne erottuvat asioina, joista lähinnä leikataan, ja sillä on vakavia seurauksia kaikille näille edellä mainituille asioille: liikenteen kestäväälle siirtymälle, [Sheikki Laakso: Kuka maksaa?] taloudelle, saavutettavuudelle, kansanterveydellekin. Olisin kysynyt: mitä hallitus aikoo tehdä edistääkseen kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikenteen käyttöä? [Sebastian Tynkynen: Kävelystä leikataan! — Naurua]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.42 **Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikkein tärkeintä, mitä me jokainen tässä salissa voimme tehdä liikkumisen — voisin sanoa nyt kävelyn ja juoksemisen, kevyen liikenteen — edistämiseksi, on se, että me kannustamme kaikkia siihen, joka ainoaa meistä. Meillä ei ole tällä hetkellä yhtä ainoaa ylimääräistä euroa pistettäväksi. Me voimme myöskin kannustaa siihen, että kunnissa si-
joitetaan nimenomaan kevyen liikenteen väyliin ja liikenneturvallisuuteen.

Meillä ovat tällä hetkellä menossa myöskin MAL-neuvottelut, joiden myötä voimme painottaa sitä, että myöskin turvalliseen kevyen liikenteen liikkumiseen satsataan, mutta meillä ei ole jaossa yhtä ainutta ylimääräistä euroa. Me pidämme kiinni hallitusohjelmasta, me pidämme kiinni talouden tasapainottamisesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liit-
tyen, edustaja Kallio, olkaa hyvä.

16.43 **Vesa Kallio kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on siirtymäs-
sä vaalikauden mittaiseen väyläpolitiikkaan. Huonokuntoisten liikenneväylien korjausvel-
kaa aiotaan hoitaa alentamalla perusväylänpidon menokehystä, mitä hallitus yrittää paika-
ta valtion omaisuutta myymällä. Vuoden 2024 talousarvioesitykseen sisällytetyn vaikutta-
vuusarvioinnin sekä asiantuntijakuulemisten perusteella väylien korjausvelka jatkaa kas-
vuaan. Se, että asfaltin on luvattu haisevan ensi kesänä, ei muuta tiestön kokonaiskuvaa.
Laastari ei auta itse vaivaan, vaikka tärkeä onkin. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmäs-
tä]

VR:n liikenteen johtaja Juho Hannukainen suhtautuu Tekniikka & Talouden haastatte-
lussa kriittisesti Turku—Helsinki-välin rataa mutta toivoo lentorataa, jotta suomalaiset
pääsisivät Keski-Eurooppaan 20 minuuttia nopeammin. [Jenna Simulan välihuuto]

Arvoisa puhemies! Joutuu kysymään: onko 15 minuuttia nopeammin Helsingistä Tur-
kuun tai 20 minuuttia sukkelammin Suomesta Keski-Eurooppaan tärkeämpää kuin ylipää-
tään kulkukelpoinen, toimiva ja turvallinen liikenneverkko koko maassa, myös itäisessä
Suomessa? [Välihuuto] — Hanki almanakka!

Puhemies Jussi Halla-aho: Pääministeri Orpo, olkaa hyvä. [Vasemmalta: Puolusta, puo-
lusta Turkua nyt!]

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

16.44 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus panostaa raideyhteyksiin pääkaupungista itään, pohjoiseen ja länteen. Näihin kaikkiin käytetään ja on varattu noin puoli miljardia: Päärataan reilut 600 miljoonaa. Idän Savon rata, Karjalan rata, vt 5 — noin puolen miljardin kokonaisuus. Länsirataan noin puoli miljardia.

Väännetään tämä jälleen kerran rautalangasta: Se länsiradan osuus, jonka tämä hallitus toteuttaa, on Espoosta Lohjan suuntaan ja toinen pätkä Salo—Hajala-välillä. Ei koko rataa, ei miljardeja, [Mauri Peltokangas: Meneekö jakeluun?] vaan tämä on ensimmäinen vaihe pitkällä aikavälillä rakennettavasta raideyhteydestä. Nämä isot raideyhteydet ovat todella tärkeitä. Ja, kyllä, me tarvitsemme Itä-Suomen yhteyksiä, mutta me tarvitsemme myöskin yhteyksiä länteen ja maailmalle, kun se itäinen raja on kiinni.

Frågan slutbehandlad.